



IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI
HIDROGRADNJE D.D. SARAJEVO – U STEČAJU ZA 2019. GODINU

Broj: 01-02-09-11-4-185-5/24



Sarajevo, septembar 2024. godine





SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
II.	IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	5
2.1	Realizovane preporuke.....	5
2.2	Nerealizovane preporuke.....	5
3.	POSTUPANJE PARLAMENTA FBIH	8
4.	DODATNE PREPORUKE	9
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	9
6.	PRILOG	11



I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izvještaja o finansijskoj reviziji Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju za 2019. godinu**, broj: 01-02-09-14-4-2268-6/19, u skladu s članom 13. Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), Procedurom za praćenje postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji i INTOSAI-jevim Okvirom profesionalnih objava.

Vrhovne revizorske institucije imaju važnu ulogu u praćenju preduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to je li subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Organi stečajnog postupka Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju odgovorni su za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje i za izvještavanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da provedemo praćenje i damo ocjenu i zaključak o postupanju po datim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo je li subjekt revizije i u kojoj mjeri preuzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identifikovani u revizorskom izvještaju.

Meksička deklaracija¹ daje slobodu VRI² da iznose zapažanja i daju preporuke u izvještajima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti interni sistem praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i one koje utvrđi zakonodavna vlast, neki od njениh odbora/komisija ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi VRI, vrhovne revizorske institucije trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvještavati o preduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po datim preporukama.

Nezavisni smo Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naš zaključak.

¹ INTOSAI-P 10

² VRI – vrhovne revizorske institucije



Zaključak

Na osnovu praćenja postupanja po preporukama iz **Izvještaja o finansijskoj reviziji Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju za 2019.** godinu utvrđeno je da su, od ukupno 11 datih preporuka:

- dvije realizovane preporuke (18%) i
- devet nerealizovanih preporuka (82%).

Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju sačinila je i dostavila Uredu za reviziju institucija u FBiH „Odgovor – informaciju o preduzetim radnjama radi prevazilaženja slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2019. godinu“, u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH. **U dostavljenom odgovoru nisu obuhvaćene sve preporuke niti rokovi izvršenja i konkretne aktivnosti koje se planiraju poduzeti na realizaciji svih datih preporuka.**

Provedenim praćenjem je utvrđeno da su od ukupno 11 datih preporuka, realizovane samo dvije, a devet preporuka nije realizovano, što predstavlja nizak stepen implementacije datih preporuka.

Shodno navedenom, zaključeno je da doneseni program mjera nije bio adekvatan i da nisu preuzeti odgovarajući koraci kako bi se date preporuke realizovale, zbog čega je ostalo devet nerealizovanih. Preporučujemo donošenje adekvatnog programa mjera, nastavak rada i intenziviranje aktivnosti na realizaciji preostalih preporuka, u cilju jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Sarajevo, 30. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.



II. IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju je dato 11 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Dostavljen je dopis o preduzetim radnjama po datim preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji (br. 4068/20 od 25. 12. 2020. godine) u kojem su navedene informacije o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U dopisu su dostavljene informacije o poduzetim aktivnostima za tri date preporuke do dana pripreme dopisa (25. 12. 2020. godine), kao i o aktivnostima koje se planiraju poduzeti, s tim da detaljan plan implementacije preporuka sa rokovima izvršenja i dovoljno jasnim i konkretnim aktivnostima koje se planiraju poduzeti nije donesen.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti subjekta **od datuma Izvještaja finansijske revizije za 2019. godinu do 31. 12. 2023. godine**. Podaci i informacije o aktivnostima preduzetim s ciljem realizacije preporuka prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u dalnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Subjekti revizije su uz odgovore na Upitnik trebali dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom dokazuju odgovore. Ako ih nisu dostavili, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuke nisu preduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije, odgovora na Upitnik i informacija dobivenih na osnovu provedenih intervjua izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasifikovana prema sljedećim kategorijama:

- **realizovana preporuka**
- **djelimično realizovana preporuka**
- **nerealizovana preporuka**



U tabeli je pregled datih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju za 2019. godinu:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem finansijskog upravljanja i kontrole u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava. Organi upravljanja, svako u okviru svoje nadležnosti, trebaju preispitati Stečajni plan, posebno u dijelu izvora finansiranja i finansijskog plana za njegovu primjenu, kako nalaže član 146. Zakona o stečajnom postupku FBiH.	4.
2.		5.
3.	U skladu sa Stečajnim planom reorganizacije za privredno društvo Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju, a nakon neuspjele licitacije imovine, Odboru povjerilaca dati prijedlog na osnovu kojeg bi se donijela Odluka o drugim načinima i uslovima unovčenja stečajne mase.	5.
4.	Finansijske izvještaje, u cilju istinitog i fer prikazivanja finansijskog položaja Društva, sačiniti u skladu sa tačkama 25. i 26. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.	6.
5.	Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje. Ukoliko u trenutku priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, shodno MRS-u 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.	6.1.2.4
6.	Imovinu u finansijskim izvještajima iskazati po fer vrijednosti, u skladu sa paragrafom 39. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	6.2.1
7.	Klasifikovati imovinu namijenjenu prodaji u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prekinuto poslovanje.	6.2.1
8.	Zalihe sirovina i materijala iskazati po neto utrživoj vrijednosti, odnosno po vrijednosti koja odražava budući priliv ekonomskih koristi.	6.2.2.1
9.	Kod vrednovanja zaliha gotovih proizvoda vršiti pravilnu alokaciju troškova koji se mogu pripisati zalihama i mjeriti ih u skladu s MRS-om 2 – Zalihe.	6.2.2.1
10.	Potrebno je donijeti pravilnik o blagajničkom poslovanju i utvrditi visinu blagajničkog maksimuma, u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.	6.2.2.2
11.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	6.5



2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Postupanje po preporukama ocjenjeno je na osnovu provjere prezentirane dokumentacije i datih obrazloženja odgovornih lica, te je za svaku preporuku dat odgovarajući komentar revizora.

2.1 Realizovane preporuke

Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju je realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izještavanje. Ukoliko u trenutku priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, shodno MRS-u 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.	Uvidom u dokumentaciju – knjige ulaznih faktura za decembar 2023. i januar 2024. godine, te analitičke kartice za isti period, utvrdili smo da su troškovi koji se odnose na 2023. godinu proknjiženi u periodu kojem pripadaju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izještavanje.
2.	Potrebno je donijeti Pravilnik o blagajničkom poslovanju i utvrditi visinu blagajničkog maksimuma, u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.	Društvo je usvojilo Odluku o blagajničkom maksimumu, a interni akt kojim se reguliše blagajničko poslovanje usvojen je u decembru 2021. godine, u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

2.2 Nerealizovane preporuke

Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju nije realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem finansijskog upravljanja i kontrole u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava.	Društvo je navelo da preporuku smatra realizovanom jer ne koristi javna sredstva i sva sredstva koja prikupi su zarađena.



2. Organii upravljanja, svako u okviru svoje nadležnosti, trebaju preispitati Stečajni plan, posebno u dijelu izvora finansiranja i finansijskog plana za njegovu primjenu, kako nalaže član 146. Zakona o stečajnom postupku FBiH.

3. U skladu sa Stečajnim planom reorganizacije za privredno društvo Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju, a nakon neuspjele licitacije imovine, Odboru povjerilaca dati prijedlog na osnovu kojeg bi se donijela Odluka o drugim načinima i uslovima unovčenja stečajne mase.

4. Finansijske izvještaje, u cilju istinitog i fer prikazivanja finansijskog položaja Društva, sačiniti u skladu sa tačkama 25. i 26. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preporuku smo ocijenili kao nerealizovanu jer za dio poslovnih procesa nisu sačinjena interna akta kojima bi se definisala ovlaštenja i odgovornosti, odnosno kako bi se uspostavile kontrolne aktivnosti i smanjili rizici na prihvatljiv nivo. To se odnosi na pravilnik za planiranje i praćenje poslovanja, pravilnik o internim kontrolama, pravilnik o obračunu i evidenciji procesa proizvodnje. Nije donesen ni novi pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, usklađen sa važećim zakonskim propisima. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Konstatujemo da nisu uspostavljene kontrole za sve propuste koji su identifikovani u revizorskom izvještaju u 2019. godini.

Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu i navelo da je Skupština povjerioca na prijedlog stečajnog upravnika sačinila novi Stečajni plan.

Stečajni plan je sačinjen u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku u novembru 2021. godine koji je nadležni Sud odobrio i 13. 4. 2022. godine donio Rješenje kojim je prihvaćen. Međutim, do septembra 2024. godine, objavljeno je deset javnih nadmetanja za prodaju imovine. Niti na jednoj nije bilo zainteresiranih ponuđača, te su prodaje proglašene neuspjelima. Stečajni plan nije preispitivan u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku.

Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu. Navedeno je da prema Stečajnom planu Odbor povjerioca i stečajni upravnik mogu smanjiti kupoprodajnu cijenu, što nije učinjeno jer bi oštetili viši isplatni red – radnike. O drugom načinu i uslovima prodaje odlučuje samo Skupština povjerilaca.

Nije nam dostavljena dokumentacija kojom bismo potvrđili da je Odboru povjerilaca dat prijedlog na osnovu kojeg bi se donijela odluka o drugim načinima i uslovima unovčenja stečajne mase.

Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu i smatra da će nastaviti poslovati i u budućnosti.

Uvidom u dostavljene finansijske izvještaje za period od 2020. do 2023. godine utvrdili smo da Uprava nije procijenila sposobnost Društva da nastavi s neograničenim poslovanjem, niti su objavljene okolnosti vezano za to.



		Društvo je preporuku ocijenilo kao djelimično realizovanu jer nema dovoljno sredstava da radi periodične procjene jer je u stečaju.
5.	Imovinu u finansijskim izvještajima iskazati po fer vrijednosti, u skladu sa paragrafom 39. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	Na datum bilansa Društvo nije izvršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknade vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Posljednja procjena rađena je u 2019. godini. Međutim, u finansijskim izvještajima imovina nije iskazana po fer vrijednosti. Nije izvršeno povećanje vrijednosti sredstva niti je povećanje priznato u kapitalu kao revalorizaciona rezerva, što nije u skladu sa tačkom 39. MRS-a 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, zbog čega preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.
6.	Klasifikovati imovinu namijenjenu prodaji u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prekinuto poslovanje.	Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu jer prodaje cijelu firmu. Ova preporuka nije realizovana jer imovina namijenjena prodaji nije klasifikovana u skladu sa zahtjevima Standarda.
7.	Zalihe sirovina i materijala iskazati po neto utrživoj vrijednosti, odnosno po vrijednosti koja odražava budući priliv ekonomskih koristi.	Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu. Međutim, zalihe sirovina i materijala iskazuje po nabavnoj vrijednosti, a ne utrživoj, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, zbog čega preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.
8.	Kod vrednovanja zaliha gotovih proizvoda vršiti pravilnu alokaciju troškova koji se mogu pripisati zalihamu i mjeriti ih u skladu s MRS-om 2 – Zalihe.	Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu. Međutim, tokom poslovne godine ne raspolaže adekvatnim računovodstvenim informacijama koje se odnose na ukupno ostvarene rashode što bi trebao biti razlog za njihovu kontinuiranu korekciju, prije svega imajući u vidu da tokom godine pojedini troškovi mogu značajno varirati. Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da se knjigovodstveno evidentiranje zaliha gotovih proizvoda vrši u skladu sa članom 8. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je propisano da je obavezno vođenje računovodstvenih i knjigovodstvenih evidencijskih u poslovnim knjigama na osnovu dokumentacije po osnovu nastalog poslovnog događaja, zbog čega preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.
9.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih	Društvo je preporuku ocijenilo kao realizovanu.



izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Rješenjem Općinskog suda 22. 9. 2016. godine u Sarajevu je pokrenut stečajni postupak. Imovina Društva je opterećena hipotekama, a izori novih zaduženja s ciljem održavanja potrebnog nivoa likvidnosti nisu dostupni. Iz navedenih razloga postoji značajna sumnja da će Društvo biti u mogućnosti realizirati sredstva i isplatiti obaveze u normalnom toku poslovanja. Akumulirani gubici iz prethodnih godina, postojanje značajnih sudske predmeta i potencijalnih obaveza, te otežana sposobnost u izmirenju tekućih obaveza povećavaju sumnju u sposobnost Društva da nastavi poslovanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje, Uprava nije objavila značajnu neizvjesnost o sposobnosti Društva da nastavi neograničeno poslovati iako je u toku stečajni postupak koji se vodi kod Općinskog suda u Sarajevu. U Bilješkama uz finansijske izvještaje objavljeni su samo statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje), zbog čega preporuku ocjenjujemo kao nerealizovanu.

Na osnovu izvršenog praćenja konstatovano je da su, od ukupno 11 datih preporuka:

- dvije preporuke realizovane (18%) i
- devet nerealizovanih preporuka (82%).

U Prilogu ovog Izvještaja nalazi se Upitnik o postupanju po preporukama u kojem je Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju dala ocjenu i komentar za svaku preporuku. Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju je ocijenila da je deset preporuka realizovala i da je jednu preporuku djelimično realizovala.

Na osnovu provedenog praćenja postupanja po preporukama utvrdili smo da se ocjene revizora o postupanju po preporukama značajno razlikuju od ocjene Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju. Zaključci revizora zasnivaju se na dostavljenoj dokumentaciji i revizorskim dokazima, i za svaku ocjenu dat je odgovarajući komentar.

3. POSTUPANJE PARLAMENTA FBIH

Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju razmatrala je revizorski izvještaj na sjednici održanoj 8. 10. 2020. godine. Nakon izvršenih rasprava Komisija je sačinila i dostavila Parlamentu FBiH izvještaj sa zaključkom kojim se obavezuju revidirani subjekti da pristupe otklanjanju pojedinačnih nedostataka utvrđenih u izvještajima.

Izvještaj sa zaključkom Predstavnički dom je razmatrao i usvojio 27. 7. 2021, a Dom naroda 14. 10. 2021. godine.



4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da u periodu od 1. 1. 2020. godine do 31. 12. 2023. godine veći dio preporuka nije realizovan, daju se sljedeće preporuke:

- Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju:
 - razmotriti Izvještaj o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju za 2019. godinu i poduzeti aktivnosti iz svoje nadležnosti, kako bi se osigurala implementacija preporuka.
- Hidrogradnji d.d. Sarajevo – u stečaju:
 - donijeti program mjera te poduzeti aktivnosti na implementaciji preostalih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Društva za 2019. godinu u cilju jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Hidrogradnje d.d. Sarajevo – u stečaju za 2019. godinu Društvo je 27. 9. 2024. godine dostavilo komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na preporuke u vezi sa: uspostavom i implementacijom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, preispitivanjem Stečajnog plana u dijelu izvora finansiranja i finansijskog plana, drugim načinima i uslovima unovčenja stečajne mase, finansijskim izvještajima i njihovom fer i istinitom prikazivanju, iskazivanjem imovine, klasifikovanjem imovine namijenjene prodaji, iskazivanjem zaliha sirovina i materijala, objavljivanjem dodatnih informacija uz finansijske izvještaje i vrednovanjem zaliha gotovih proizvoda.

Obrazloženja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u obrazloženju vezanom za uspostavu i implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava Društvo je navelo da svake godine ima obveznu reviziju finansijskih izvještaja i ostalih procesa, ima zaposlenike koji obavljaju svakodnevne kontrole dnevnih i mjesечnih aktivnosti i smatra da preporuka nije opravdana.
Internim aktima nisu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka s obzirom na to da se adekvatan sistem internih kontrola uspostavlja donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom, na osnovu COSO modela. U cilju uspostave sistema internih kontrola potrebno je za dio poslovnih procesa sačiniti interna akta kojima bi se definisala ovlaštenja i odgovornosti, odnosno kako bi se uspostavile kontrolne aktivnosti i smanjili rizici na prihvatljiv nivo;
- vezano za preispitivanje Stečajnog plana u dijelu izvora finansiranja i finansijskog plana Društvo navodi da finansijsko postupanje po Stečajnom planu nikada nije bilo upitno.
S obzirom na to da su prodaje imovine u toku 2024. godine, njih deset do trenutka sačinjavanja Izvještaja, proglašene neuspjelima, evidentno je da Stečajni plan nije odgovarajući te ga je u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku potrebno preispitati;
- Društvo navodi da poslje svake neuspjele licitacije, na prijedlog stečajnog upravnika, Odbor povjerilaca donosi novu Odluku kojom se daje saglasnost stečajnom upravniku za Objavu oglasa. O drugom načinu i uslovima unovčenja stečajne mase prema Zakonu o stečajnom postupku FBiH odluku donosi Skupština povjerilaca.



Preporuka nije realizovana obzirom na to da nema dokumentacije kojom bi se potvrdilo da je Društvo u prethodnom periodu Odboru i Skupštini povjerilaca dalo prijedlog na osnovu kojeg bi se donijele odluke o drugom načinu unovčenja stečajne mase;

- u vezi preporuka o sačinjavanju finansijskih izvještaja, prikazivanju imovine, klasifikovanja imovine za prodaju i objavljivanja dodatnih informacija uz finansijske izvještaje Društvo je u komentaru navelo da nema novca da svake godine vrši procjenu imovine i da je već dvije godine aktivan oglas za prodaju Društva kao cjeline, a ne pojedinačne imovine koja se svakodnevno upotrebljava. Obzirom da je Društvo obveznik primjene međunarodnih računovodstvenih standarda i standarda finansijskog izvještavanja ne možemo prihvati navedena obrazloženja. Napominjemo i da Uprava nije objavila značajnu neizvjesnost o sposobnosti Društva da nastavi neograničeno poslovati iako je u toku stečajni postupak koji se vodi kod Općinskog suda u Sarajevu;
- Društvo navodi da kompletan proizvodnju i obračun zaliha vodi po normativima i da su samim tim realizovali preporuku vezano za vrednovanje zaliha gotovih proizvoda. Obzirom na to da se obračun proizvodnje radi tek na kraju godine prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, Društvo tokom poslovne godine ne raspolaže adekvatnim računovodstvenim informacijama koje se odnose na ukupno ostvarene rashode, prije svega imajući u vidu da tokom godine pojedini troškovi mogu značajno varirati.

Praćenje postupanja po preporukama obavio je revizorski tim u sastavu: Alida Selimović – voditeljica tima, i Nermina Šabanović – članica tima.

Voditeljica tima

Alida Selimović, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinski
državnom vlasništvu

Belma Mušinović, s.r.



6. PRILOG



Upitnik o postupanju po preporukama

Subjekt revizije:

Revidirana godina:

Hidrogradnja d.d. Sarajevo u stečaju
2019.

Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu

Red. br.	Preporuka data u Izvještaju o finansijskoj reviziji	Da li je preporuka provedena?				Za odgovore „da“ i „djelomično“ potrebno je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovor „ne“ i „neprovodiva“ potrebno je dati obrazloženje
		DA	Djelomično	Ne	Neprovodiva	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Uspostaviti i implementirati sistem finansijskog upravljanja i kontrole u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava.	DA				Nemamo javnih sredstava, jer sva sredstva koja prikupimo su zarađena.
2.	Organji upravljanja, svako u okviru svoje nadležnosti, trebaju preispitati Stečajni plan, posebno u dijelu izvora finansiranja i finansijskog plana za njegovu primjenu, kako nalaže član 146. Zakona o stečajnom postupku FBiH.	DA				Skupština povjerilaca je na prijedlog stečajnog upravnika uz saglasnost Odbora povjerioca, dana 13.04.2022.godine usvojila novi Stečajni plan iz novembra 2021.godine.
3.	U skladu sa Stečajnim planom reorganizacije za privredno društvo Hidrogradnja d.d. Sarajevo, a nakon neuspjele licitacije imovine, Odboru povjerilaca dati prijedlog na osnovu kojeg bi se donijela Odluka o drugim načinima i uslovima unovčenja stečajne mase.	DA				Prema Stečajnom planu iz novembra 2021.godine Odbor povjerioca i stečajni upravnik Jedino mogu smanjiti kupoprodajnu cijenu, što nije učinjeno jer bi oštetili viši isplatni red - radnike. O drugom načinu i uslovima prodaje odlučuje samo Skupština povjerilaca.
4.	Finansijske izvještaje, u cilju istinitog i fer prikazivanja finansijskog položaja Društva, sačiniti u skladu sa tačkama 25 i 26 MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.	DA				Sačinjavano i ranije, dakle smatramo da ćemo nastaviti poslovati i u budućnosti.
5.	Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje. Ukoliko u trenutku priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, shodno MRS-u 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.	DA				Troškovi i prihodi se priznaju kad su nastali i tako smo radili i dosad.
6.	Imovinu u finansijskim izvještajima iskazati po fer vrijednosti, u skladu sa paragrafom 39 MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.		Djelomično			Nemamo dovoljno sredstava da radimo periodične procjene sredstava zbog toga što smo u STEČAJU.
7.	Klasifikovati imovinu namijenjenu prodaji u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prekinuto poslovanje.	DA				Nemamo imovine koja je namijenjena prodaji, jer prodajemo društvo.



Upitnik o postupanju po preporukama

8.	Zalihе sirovina i materijala iskazati po neto utrživoj vrijednosti, odnosno po vrijednosti koja odražava budući priliv ekonomskih koristi.	DA			I dosad smo iskazivali po neto utrživoj vrijednosti.
9.	Kod vrednovanja zaliha gotovih proizvoda vršiti pravilnu alokaciju troškova koji se mogu pripisati zalihama i mjeriti ih u skladu s MRS-om 2 – Zalihe.	DA			I dosad se radila ispravna alokacija troškova.
10.	Potrebno je donijeti pravilnik o blagajničkom poslovanju i utvrditi visinu blagajničkog maksimuma, u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.	DA			Postoji blagajnički maksimum.
11.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu s tačkom 25 MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	DA			Sačinjavaju se.

Molimo Vas da na upitnik tačno odgovorite, jer odgovarate za tačnost navedenih podataka.

Pojašnjenja:

Djelimično-ukoliko realizacija preporuke nije okončana, ali je izvršena u najvećem dijelu.

Neprovodivo-ukoliko preporuka nije moguće provesti (npr. iz razloga što nije bilo aktivnosti, odnosno transakcija po osnovu koje je data preporuka/došlo je do promjene u regulativi).

Sarajevo, 29.01.2024. godine

Odgovorno lice

Zijad Fazlagić, stečajni upravnik



Napomena:

Potrebno je da Rukovodiocu Sektora za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom državnom vlasništvu Belmi Mušinović u elektronskoj formi na e-mail adresu: bmusinovic@vrfbih.ba, dostavite sljedeću dokumentaciju:

- Popunjten Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji
- Dodatnu dokumentaciju
- Upitnik sa dokumentacijom kojom se potvrđuju aktivnosti na realizaciji preporuka iz prethodno izvršene revizije u elektronskoj formi ili putem pošte dostaviti najkasnije do 13. 2. 2024. godine. Dokumentacija dostavljena elektronskim putem treba biti potpisana i ovjerena od strane nadležne osobe.
- Upitnik ćemo poslati na Vašu e-mail adresu, zbog čega je potrebno da nas kontaktirate na telefon broj: 033/723-550 ili naprijed navedeni e-mail.
- Podaci koje treba dostaviti trebaju biti iskazani sa stanjem na dan 31. 12. 2023. godine.

Ukoliko imate dodatnih pitanja možete nas kontaktirati na navedeni telefonski broj ili e-mail.